

ANALYSE

sådan	led	tegn	ordklasse	form
1.	UDSAGNSLED (verbum)	○	UDSAGNSORD (verbum) 1 eller flere	OVERENSSTEMMELSE med grundled i tal og person. Tid!
2.	GRUNDLED (subjekt)	x	NAVNEORD / stedord dansk: -s forholdsord + navneord / stedord	Nominativ (N)
3.	GENSTANDSLED (objekt) eller Omsagnsled til grundled	△		Akkusativ (A)
		⊗		Nominativ (N)
4.	Hensynsled (indirekte objekt)	□		Dativ (D)
	Ejefald	g		Genitiv (G)
	Forholdsordsforbindelse	==-----		A / D (/G)

UDSAGNSLED

er sætningens vigtigste og 1. led. Ikke det første ord, men det første led, du finder.

Det angiver handlingen i sætningen.

Det består af et udsagnsord i nutid, datid eller bydeform.

Det kan også bestå af flere udsagnsord. Så står det ene i nutid eller datid, det andet (eller de andre) i navneform eller tillægsform.

Eks:

Han køber en grund. Vi reparerede bilen. Kald lige på katten! Jeg har solgt huset. Han kunne ikke komme. Han er min ven.

GRUNDLED

er sætningens 2. led og det næst-vigtigste.

Det angiver, hvem eller hvad der udfører handlingen.

Spørg: hvem/hvad + udsagnsleddet.

Eks.:

Telefonen ringer. Han kommer. Susanne læser op. Han kender jeg ikke.

GENSTANDSLED

er sætningens 3. led. Det findes kun i nogle sætninger.

Det angiver, hvem eller hvad handlingen er rettet mod.

Spørg: hvem/hvad + udsagnsled + grundled.

Eks.:

Han henter bogen. Han køber huset. Firmaet har sendt mig. Det glæder os. Kursisten sparker læreren. Jeg har ikke så meget skæg, så jeg barberer mig kun hver anden morgen. Sælgeren besøger kunden.

OMSAGNSLED

er også 3. led i sætningen, dvs.: der kan ikke være både genstandsled og omsagnsled i samme sætning. Og der behøver ikke være nogen af delene.

Det findes ved udsagnsordene at være og at blive, på tysk: sein, werden og bleiben.

Eks.:

Han er min bedste ven. Schmidt og Winther bliver vores nye leverandør.

Tillægsord kan også være omsagnsled. Så bøjes de ikke på tysk.

Eks.:

Han bliver dygtig. Priserne var høje (Die Preise waren hoch)

HENSYNSLED

er 4. led i sætningen., dvs.: kommer kun på tale, hvis du først har fundet et genstandsled (eller omsagnsled). Findes altså langt fra i alle sætninger.

3 hjælperegler til at kende hensynsled fra genstandsled:

1. Hensynsledet er tittest en person
2. Hensynsledet kan tages væk, uden at sætningen bliver noget vås.
3. Man kan indsætte til/for foran hensynsledet.

Eks.:

Han giver mig en bog. Det er mig umuligt. Vi sender Dem vores nye katalog. Han har meddelt firmaet sin beslutning. Han har meddelt firmaet, at han ikke kommer. Vi nærmede os skoven.

© P